مشکلات بیمه‌ای خود را به ما بگویید

یکی از دغدغه‌ها و مشکلات سازمان‌های بیمه‌ای نداشتن آگاهی یا اطلاعات ناکافی کسانی است که از خدمات این سازمان‌ها استفاده می‌کنند. استفاده از مشاوره کارشناسان بهترین راه برای رفع این مشکل و صرفه‌جویی در هزینه و وقت است. «پرسش» جایی است که شما می‌توانید سوالات مرتبط با بیمه، حقوق و مقررات کار و همچنین مشکلاتی که احیانا در جریان مراجعه به شعب تامین اجتماعی با آن رو به‌رو شده‌اید را با مشاوران هفته‌نامه آتیه‌نو در میان بگذارید و پاسخ آن را در همین صفحه بخوانید.

پرسش
آنچه می‌خواهید از بیمه و کار بدانید
یکشنبه ● ۲۹ بهمن ۱۳۹۶ ● شماره صد و چهل‌ودو
ATIYEHNO

کارشناس تامین اجتماعی توضیح می‌دهد

نکته‌هایی درباره حداقل مزد ساعات کار و اضافه‌کاری

محمد حاجی‌بابایی
● کارشناس تامین اجتماعی ●

در شماره پیش، به قرارداد کار و نکاتی پیرامون آن پرداختیم؛ با توجه به نزدیکی پایان سال، در این شماره و شماره بعدی، به چند سوال درخصوص دستمزد، ساعات کار، تعطیلات و مرخصی‌ها، عیدی، و سنوات کارگران می‌پردازیم.

■ منظور از کارمزد و کارمزد ساعتی چیست؟

بر اساس ماده ۳۵ قانون کار، مزد عبارت است از وجوه نقدی یا غیرنقدی و یا مجموع آنها که در مقابل انجام کار، به کارگر پرداخت می‌شود. در این قانون، چنانچه مزد با ساعات کار مرتبط باشد، مزد ساعتی، و در صورتی که با میزان انجام کار یا محصول تولیدشده مرتبط باشد، کارمزد، و چنانچه بر اساس محصول تولیدشده یا میزان انجام کار در زمان معین باشد، کارمزد ساعتی نامیده می‌شود. به‌عنوان مثال، چنانچه به کارگری در یک کارگاه، به میزان هر ساعت کار، ده‌هزار تومان مزد داده شود، مزد ساعتی وی، ده‌هزار تومان در هر ساعت کار خواهد بود و چنانچه با تولید یک محصول یا فروش یک محصول خاص در هر ساعت متناسب باشد، کارمزد ساعتی دریافت می‌کند.

■ مزد کارگران باید به چه نحوی پرداخت شود؟ بین مرد و زن، در یک کارگاه و مزد ماه‌های ۳۰ و ۳۱ روز، تفاوتی وجود دارد؟

بر اساس مواد ۳۷ و ۳۸ قانون کار، مزد باید در فواصل زمانی مرتب و غیرتعطیل و ضمن ساعات کار، به وجه رایج کشور یا توافق طرفین یا به‌وسیله چک بر عهده بانک، با شرایط زیر پرداخت شود:

الف- چنانچه بر اساس قرارداد یا عرف کارگاه، مبلغ مزد، به‌صورت روزانه یا ساعتی تعیین شده باشد، پرداخت آن باید پس از محاسبه در پایان روز یا هفته یا پانزده روز یک‌بار، به نسبت ساعات کار یا روزهای کارکرد صورت گیرد.

ب- درصورتی که بر اساس قرارداد یا عرف کارگاه، پرداخت مزد به‌صورت ماهانه باشد، این پرداخت باید در آخر ماه صورت گیرد. در این حالت، مزد مذکور حقوق نامیده می‌شود.

قبل از ادامه پاسخ، توصیه می‌شود که در صورت دریافت مزد یا حقوق با چک، از کارفرما خواسته شود، روی چک بنویسد که این چک، بابت مزد یا حقوق آقا یا خانم فلانی، در ماه و سال فلان است و قبل از نقدکردن آن در بانک، از آن فتوکپی گرفته شود و این کپی یا فیش حقوقی، یکی از مدارک مهم جهت اثبات احراز اشتغال بر اساس ماده ۱۴۸ قانون کار است که در پرسش و پاسخ هفته قبل، توضیح داده شده است.

اما برای انجام یک کار مساوی که در شرایط مساوی در یک کارگاه انجام می‌گیرد، باید به زن و مرد، مزد مساوی پرداخت شود. تبعیض در تعیین مزد بر اساس سن، جنس، نژاد، قومیت و یا اعتقادات سیاسی و مذهبی، ممنوع است و همه در برابر قانون، مساوی‌اند. ضمن آنکه در ماه‌های ۳۱ روزه، مزایا و حقوق باید بر اساس ۳۱ روز محاسبه و به کارگر پرداخت شود که این موضوع، در مورد واریز حق‌بیمه کارگران نیز مصداق دارد و باید به همان نسبت، حق‌بیمه پرداخت شود؛ چرا که در سازمان تامین اجتماعی نیز میزان سابقه افراد بر اساس تعداد روزهای کارکرد افراد، مطابق آنچه در ازای آن حق‌بیمه به حساب سازمان مذکور واریز شده باشد، محاسبه و لحاظ می‌شود. همچنین مزد و مزایای کارگرانی که به‌صورت نیمه‌وقت یا کمتر از ساعات قانونی تعیین‌شده (۴۴ ساعت در هفته) به کار اشتغال دارند و تعداد روزهای کارکرد آنها در لیست پرداخت حق‌بیمه که به تامین اجتماعی داده می‌شود، به نسبت ساعات کار انجام گرفته، محاسبه و پرداخت می‌شود. مثلا چنانچه کارگری به‌جای اشتغال ۴۴ ساعت در هفته، ۳۳ ساعت اشتغال داشته باشد، میزان حقوق و مزایا و تعداد روزهای کارکرد وی در لیست پرداخت حق‌بیمه تامین اجتماعی، معادل سه‌چهارم حقوق و کارکرد کامل است.

■ حداقل مزد روزانه در هر سال، چگونه و توسط چه نهادی تعیین می‌شود؟

مطابق ماده ۴۱ قانون کار، شورای‌عالی، همه‌ساله موظف است که میزان حداقل مزد کارگران را برای نقاط مختلف کشور یا صنایع مختلف، با توجه به معیارهای زیر تعیین کند:

الف- حداقل مزد با توجه به درصد تورم، اعلام‌شده از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، تعیین می‌شود.

ب- حداقل مزد، بدون آنکه مشخصات جسمی و روحی کارگران و ویژگی‌های کار محول‌شده را موردتوجه قرار دهد (یعنی بدون ایجاد فشار اضافه کاری و روانی بر کارگران) باید به اندازه‌ای باشد که زندگی یک خانواده را - که تعداد متوسط آن، توسط مراجع رسمی اعلام می‌شود- تامین کند. به‌عنوان مثال، حداقل دستمزد روزانه در سال ۱۳۹۶، معادل ۳۰۹۹۷۷ ریال است. ضمن آنکه کارفرمایان، موظف‌اند در ازای انجام کار در ساعات تعیین‌شده قانونی، به هیچ کارگری کمتر از مزد تعیین‌شده جدید در سال موردنظر را پرداخت نکنند و در صورت تخلف، ضامن پرداخت مابه‌التفاوت مزد پرداخت‌شده و حداقل مزد جدید هستند که این حداقل مزد نیز منحصرا باید به‌صورت نقدی پرداخت شود و پرداخت آن به‌صورت غیرنقدی (مانند بن یا کالا) صحیح نیست و پرداخت‌های غیرنقدی که به هر صورت در قراردادها پیش‌بینی می‌شوند، به‌عنوان پرداختی تلقی می‌شود که اضافه بر حداقل مزد است.

عکس: مرضیه برازی

به غیر از مواردی که در قانون مستثنی شده ساعات کار کارگران در شبانه‌روز نباید از ۸ ساعت و مجموع ساعات کار آنان در هر هفته، نباید از ۴۴ ساعت بیشتر باشد.

■ در مورد ساعات کار، تعطیلی‌ها و مرخصی‌های کارگران توضیح دهید.

به موجب ماده ۵۱ قانون کار، ساعات کار مدت زمانی است که کارگر، نیرو یا وقت خود را به منظور انجام کار در اختیار کارفرما قرار می‌دهد. به غیر از مواردی که در قانون مستثنی شده (مانند اضافه کار) ساعات کار کارگران در شبانه‌روز نباید از ۸ ساعت و مجموع ساعات کار آنان در هر هفته، نباید از ۴۴ ساعت بیشتر باشد. در کارهای سخت و زیان‌آور، ساعات کار نباید از ۶ ساعت در روز و ۳۶ ساعت در هفته تجاوز کند. ضمنا در شرایط عادی، ارجاع کار اضافی به کارگر در شرایط زیر، مجاز است:

الف- موافقت کارگر ب- پرداخت ۴۰٪ اضافه بر مزد هر ساعت کار عادی

مثلا چنانچه کارگری در هر ساعت عادی، ده‌هزار تومان مزد دریافت می‌کند، برای هر ساعت اضافه‌کاری، باید ۱۴۰۰۰ تومان پرداخت شود. همچنین ساعات کار اضافی ارجاعی به کارگران، نباید از ۴ ساعت در روز تجاوز کند. (مگر در موارد استثنائی و با توافق طرفین) ضمنا ارجاع کار اضافه به کارگرانی که کار شبانه (کار بین ساعت ۲۲ شب تا ۶ صبح) یا کارهای خطرناک یا سخت و زیان‌آور انجام می‌دهند، ممنوع است.

اما درخصوص تعطیلی‌ها: بر اساس ماده ۶۲ قانون کار جمهوری اسلامی ایران، روز جمعه، روز تعطیلی هفتگی کارگران با استفاده از مزد است و در امور مربوط به خدمات عمومی، نظیر آب، برق، اتوبوسرانی یا کارگاه‌هایی که حسب نوع یا ضرورت کار (مانند نانوایی‌ها) و یا توافق طرفین، به‌طور مستمر روز دیگری به‌عنوان روز تعطیل تعیین شود، همان روز در حکم تعطیل هفتگی (با استفاده از مزد) خواهد بود و به هر حال، تعطیلی یک روز معین در هفته، اجباری است. لذا کارگرانی که به هر عنوان، روزهای جمعه کار می‌کنند، در مقابل عدم استفاده از تعطیلی روز جمعه، ۴۰٪ اضافه بر مزد دریافت خواهند کرد.

ادامه این مطلب، در شماره آینده منتشر خواهد شد.

●شرح جدول شماره ۱۴۱●
● طراح: حمیدرضا عبدالوند ●

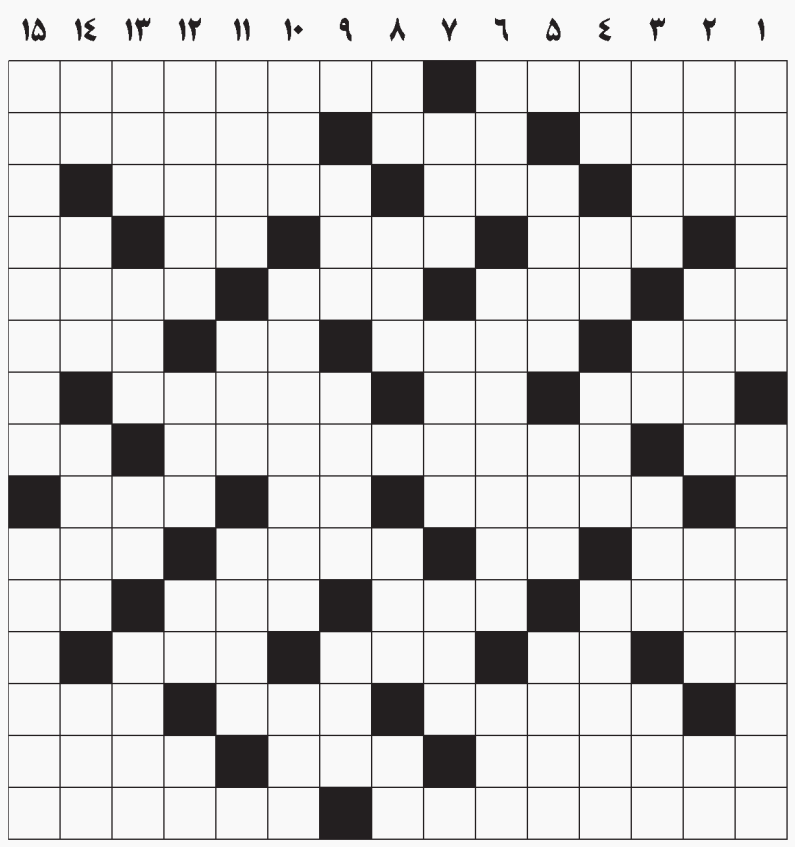

افقی

۱ - پیش‌نیاز توسعه هر کشور - مفهومی از دولت است که در آن نظام سیاسی کشور، نقشی کلیدی در حفظ و گسترش رفاه اقتصادی و اجتماعی ساکنان کشور ایفا می‌کند

۲ - مرفق - درخت آبنوس - قله ۷۴۷۲ متری کوه‌های هیمالیا در کشور نپال

۳ - رمانی از جین اوستین - نیروگاه شمالی - بی‌صدا و ساکت

۴ - مسجدی معروف در مدینه که در سال اول هجری بنا شد - شامگاه عرب - از اقوام کشورمان - ضمیر وزنی

۵ - رودی در فرانسه - بذر و دانه - بیهوشی - محله‌ای قدیمی در شرق قلهک و در جنوب چیذر که زمانی محله ارمنی نشین بود

۶ - خوگرفتن - مسئله دقیق - انبار کشتی - نوعی رشته خوراکی

۷ - ضلع مقابل زاویه قائمه - حدود ۳ درصد از ذخایر جهانی این فلز، در دست ایران است - مالک‌شونده

۸ - خاشاک - بهترین بازیگر نقش اول مرد سی‌وششمین جشنواره فیلم فجر برای بازی در فیلم تنگه ابوقریب و عرق سرد - پیمودن

۹ - بداندیشی - حرف انتخاب - پرداخت دین

۱۰ - دست کم - رمق آخر - گستاخ - نویسنده فرانسوی مائده‌های زمینی

۱۱ - ملامتگر - نامی دخترانه - یار مشهدی - نتی در موسیقی

۱۲ - عید ویتنامی‌ها - چوب خوشبو - نوعی زمین تنیس - باب

۱۳ - باشگاه آلمانی - تربت - مرواریدهای درشت

۱۴ - عید مسیحیان - نوشیدنی مفید - جست‌وجوگر

۱۵ - از فقیهان و دانشمندان نامی ایران در دوره صفوی - برنده جایزه بهترین فیلمنامه سی‌وششمین جشنواره فیلم فجر اثر کامبوزیا پرتوی

عمودی

۱ - از کشورهای کوچک آفریقایی در همسایگی کنیا - بهترین فیلم اول سی‌وششمین جشنواره فیلم فجر اثر رضا مقصودی

۲ - پسوند رنگ‌ها - مظهر زیبایی در روم باستان - غذا و طعام - زادگاه زکریای رازی

۳ - از کشورهای همسایه که بیشترین گردشگران سلامت را برای سفر به ایران دارند - بندر و شهری در جنوب فرانسه - آفت - مرشد

۴ - در کشتی هم می‌زنند - خدای دست‌ساز مشرک - جوانمرد - شایسته و سزاوار

۵ - وسیله خارانیدن - شهرها - غذایی با برگ مو

۶ - حسد - مخترع اسکاتلندی دوچرخه ساده در سال ۱۸۴۲ - از احادیث نبوی

۷ - اسب چاپار - سرایت کردن - پدیده‌ای در کوهستان

۸ - سد و رودی در جنوب ایران - از سین‌های سفره هفت‌سین و سمبل رزق و روزی - حراست - چیز

۹ - نفت صادراتی - اداره‌کننده - پوشیده از یخ

۱۰ - گیاه سگ انگور - پوشش بیمه و تامین اجتماعی خویش فرمایی است و مسئول پرداخت حق بیمه خود متقاضی است - قلعه

۱۱ - درنگ و تاخیر - زیراندازی از پشم - جهاز عروس

۱۲ - حدنصاب ورزشی - همسر یعقوب نبی و مادر شمعون و یهودا - صدای ریزش دل - جام جهان‌نمای جمشید

۱۳ - آشکار و برملا - از آهنگ‌های موسیقی در دستگاه شور و ماهور - پلی تاریخی و قدیمی در گرگان - بادیه‌نشین و بیابانگرد

۱۴ - خاندان - دزد خانگی - شهری در حجاز با محصولات انگور و موبز معروف - پسر کاووس

۱۵ - کارگردان فیلم مغزهای کوچک زنگ‌زده و بهترین فیلم برگزیده تماشاگران در سی‌وششمین جشنواره فیلم فجر - شهری در کرمان

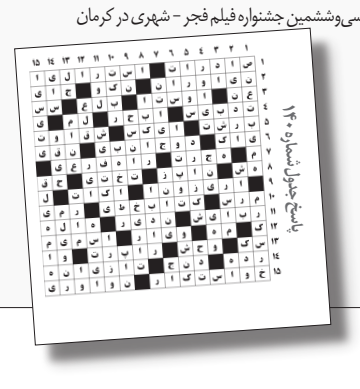

پاسخ جدول شماره ۱۴۰

آهنگ آتیه
مؤسسه فرهنگی‌هنری آهنگ آتیه
حوزه های فعالیت مؤسسه:
■ اطلاع رسانی و تبلیغات محیطی
■ برگزاری همایش‌ها و سمینارها
■ طراحی، تأمین محتوا و انتشار انواع تولیدات رسانه‌ای
■ تأمین و تولید متنوع‌ترین هدایای تبلیغاتی
■ طراحی و چاپ انواع بروشور، کاتالوگ و...
■ ایده‌پردازی و ساخت انواع تیزر، آنونس و فیلم مستند
تلفن:
۸۸۵۱۷۰۸۲ - ۶
نمابر:
۸۸۵۲۴۴۵۱
۸۸۵۱۷۰۸۷
www . ahangeatiye . ir